

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese cate 3 cóle pe luna si costa 2 fr. v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 4 fr. cu porto postei. Abonamentul se face numai pe cate 1 anu intregu. — Se abonéza la Comitétulu asociatiunei in Sibiiu séu prin posta séu prin dd. colectori.

Nr. 7.

Brasiovu 15. Martiu 1868.

Anulu I.

Dr. Vasilie Popu.

Memori'a lui Vasilie Popu trebuie se remana pastrata la natiunea romanésca din generatiune in generatiune alaturea cu a lui Dr. Ramontiai contimpuranului seu. Dr. Vas. Popu nu a lasatu natiunei nóstre capitaluri in bani, din alu caroru venit se se crésca pe fiacare anu mai multi tineri buni pe la gimnasia si universitati, precum a facutu Dr. Ramontiai; Popu inse pre langa ce nu era favoratu de sórte in acestu punctu precum a fostu confratele seu, apoi elu fusese si casatoritu de dóua ori, adica in Brasiovu si dupa mórtea primei sale socii in Zlatn'a, avuse prunci din ambele casatorii, candu din contra Dr. Ramontiai remasese in tóta viati'a sa holteiu. Déca inse Dr. Popu nu a lasatu natiunei nóstre averi materiali, elu a lasatu de clironomia alte tesaure neperitóre.

Inca cá june dr. de filosofia si medicina fiindu, a esítu din pén'a lui Popu: Dissertatio inauguralis de funeribus plebeis Daco-Romanorum sive Valachorum. Viennae 1817. in 4°.

Pre catu timpu dr. Popu a pututu petrece in Moldov'a, unde fusese chiamatu la 'o profesura si in Munteni'a in care facù o calatori'a, elu nu numai isi puse tóta silinti'a pentru cá se adune documente pentru istori'a natiunei, ci desteptà totuodata la mai multi romani zelulu de a culege si pastra orice scrisorica vechia, tocma si in casu candu i s'ar parea aceea cu totulu ne'nsemnata. In anii petrecuti aici la Brasiovu practicandu cá medicu elu fu acela, carele puse in ordine chrisóvele si orice charthii si carti ale bisericei S. Nicolae respandite si

ratacite pana atunci, in catu Ddieu se apere. Cunoscutu este brasioveniloru ceea ce au castigatu ei pre temeiu lu acelu chrisóve adunate din tóte ânghiuletiele, de dupa ladi si dula-puri si dela unii privati.

In a. 1838 Dr. V. Popu tiparí la Sibiiu cunoscut'a: „Disertatie despre **tipografiile** romanesci in Transilvani'a si invecinatele tieri dela inceputulu loru pana in vremile nóstre.“ (8. micu, 100 pag. cu litere ciriliane.)

Lasamu se judece barbatii cei competenti despre insemnatarea acestei carticele, care a revarsatu atat'a lumina preste afacerile nóstre literarie si a impintenatu pe multi romani, cá se caute cu deadinsulu dupa carti vechi romanesci; de aceea si repausatulu capitanu Oltelnicénu celu cu unu ochiu, prea zelosulu culegatoriu de carti tiparite in limb'a romanésca, memorá cu mare lauda si indestulare sufletésca despre acea carte a drului V. Popu, éra cele coprinse in prefati'a cartiei le citea cu placere estraordinaria vedindu din acelea, ca pe unu timpu in care natiunea si limb'a romanésca abia apucase a se ridica se stea in genunchi, doi frati din famili'a imperatésca, archiducii Macsimilianu si Ferdinandu, nu numai o cunoscea, ci si o patroná.

Intr'aceea dupa mine meritulu celu mai maretiu si nepetitoriu alu drului V. Popu consiste in neadormitele sale fatige de a indemna pe romani cá se'si cultive limb'a si istori'a si se nu'si renege natiunalitatea loru. Acestea fatige le punea dr. Popu pe atunci, pre candu mai multi tineri romani carii invetiá pre la scólele altora, se vedea constrinsi a'si ascunde originea loru romanésca, a'si renega si confesiunea relegiósá, pentru cá se póta inainta la cate o deregatoriá fórté modesta si adesea fórté nesigura. Credintiosu pastratoriu alu traditiuniloru eredíte dela fericitiu apostoli ai natiunalitatiei romanesci cunoscuti lui in persóna din anii sei de scolariu si de studente, dr. Popu si-a tienutu de o sacra obligatiune de a le propaga in pace si linisce la generatiuile ce calcá pe urm'a lui. Cu istori'a lui Petru Maioru in mana si cu cronicile si documentele ce adunase Popu, aratá calea pe care trebuea se apuce orice poporu apasatu si persecutatu de sórte. Cu asemeni convictiuni nutrite in peptulu seu dr. Popu primesce pe la finea anului 1837 scirea din Brasiovu dela finii sei, ca in scurtu va ajunge, cá romanii transilvani inca se aiba foi periodice. O Dumnedieule, cine se fia in stare de a face generatiuniloru de fatia o idea despre bucuri'a ce va fi simtítu inainte de acésta

cu ani treidiecei unu sufletu nobilu si petrunsu de cea mai ferbinte dorintia de a ajunge odata si emanciparea natiunei sale.

Manuscrisurile lui dr. Vas. Popu au apucatu dupa mórtea lui la mani prea bune; adica precum scimu, la dn. canonicu Timoteiu Cipariu. Eu din parte'mi afara de cate publicasem din condeifulu acelu fericitu in Domnulu intre a. 1838 si 1842 si care se potu vedé in foi'a din acei ani, am mai pututu scapa din cele arse in Martiu 1849 numai 19 bucati totu corespundentie, din care se vede, ca dr. Popu a fostu alaturea cu alti optu pana in noua barbati cei dintai si cei mai tari si mai constanti aparatori, ajutatori si naintatori ai tinericei literature romanesci de atunci, adeverati pilastrii pe carii stá publicitatea nóstra romanésca in Transilvani'a, éra mai anume consiliiale sanatóse si practice pe care le intindea barbatulu trecut de ani 50 junelui redactoriu si prin care'i moderá fervórea firésca in acea etate, a folositu natiunei mai multu decatu ar fi folositu unu tomu de articuli si disertatiuni, din cauza ca intr'o epocha, pre candu romanulu scriá numai din gratia, éra nu ca ar fi avutu vreunu dreptu fundatu pe legi, consiliulu de moderatiune fu asiguratoriu de viétia atatu pentru Gazeta, catu si pentru F'óia si pentru mai multe alte producte literarie, care au apucatu a esi pana in a. 1848.

Intr'aceea despre acelea timpuri lasu cá se vorbésca in susi dr. V. Popu, care le cunoscea multu mai bine decatu unu june de 26 de ani.

De dato Zlatn'a 29. Decembre 1837 dr. V. Popu voindu a'si impartasi bucuri'a sa pentru nou'a intreprindere scrie intre altele:

„Scrisoarea Domniei tale din 2¹/₉ Dec. in numele Dtale si alu tipografului Gött cu toata cinstea o am primit si mult m'am bucurat, de ce lucru frumos si folositoriu natiei v'ati apucat. Dumnedieu care v'au indemnát spre acésta, se ve dea si putere, cá se puteti ajunge acestu scopu sfant.“ (Dupace ne invetia cá ce mesuri se luamu pentru cá romani se se indemme a prenumera si a citi, cum se grabimu cu scóterea concesiunei pentru Gazeta, care n'a pututu esi in Ianuaru, ci numai in Martiu, apoi adaoge:)

„In catu pentru aceea ce'mi scrii, cá se ve ajutu cu ceva scrieri si mai virtos in tréb'a ortograffi, sí acésta voiu face, inse in toate nu voiu urmá fratíloru de peste Carpati, pentruca multe scriu fara cuventu. Inse eu voiu ajuta si cu alte da-

turi istoricesci, care se tînu de romani si care inca nu s'au vediutu pana acum prin istorii etc.“

Pentru cá se cunósca urmasii, ce multu ii pasase lui dr. V. Popu de esîrea unei foi politice, éra nu numai literarîe romanesci, se vedemu déca ve este cu placere, ce scrie din-sulu in 6. Ianuaru 1838: „Domnule! Cînstitu respunsulu Domniei tale cu bucurie l'am primitu si nu pociu destulu ati multiumí pentru deslusîrea impedecarii Gazetei noastre, — inse daca pricin'a impedecarí 'i numai aceea, despre care mi scrii, asia am nadesde, ca catu mai curendu vomu capata Gazet'a dorita, care o multime de prenumeranti o astépta si fara care nu multi prenumeranti vom avea, ba ce'i mai multu, mi frica, cá si pe cei pe carei avemu, se nu'i perdemu. De unde poti vedé, ca cata silintia trebue se puneti, cá catu mai curendu se dati Gazet'a politicésca la lumina.“ . . . (Dupa cateva instructiuni practice si consemnatiune de abonati:)

„Catu puteti te rogu, fa ne cunoscuti cu literatur'a tieriei romanesci si a Moldovei. . . Te rogu Domnule, catu poti, scrie curatu rumanesce, mai alesu in traductii nu te lega tare de stilulu strainu, cá se nu se nasca in limb'a noastra latinismi, ungurismi sau germanismi, si deosebitu in numele tieriloru, dregatoriiloru, cinstiloru, precum au facutu auctorulu descrierii Hunedoarei, care numele Tempelherren l'au prefacutu: Domni bisericesci etc.“*)

Pana aici dr. V. Popu inca nu apucase a primi nici Nr. 1 alu Foiei, éra dupace 'lu primi, éca ce scrie din 24. Ian. 1838:

„Domnule redactoru! Numerulu Foaiei literale celu dintâi l'am primitu si multu m'am bucuratu vediendu intrîns'a atatea epistolí scrise si filosoficesce si cu unu stilu asia rotundu si frumosu; éra deosebitu m'au bucuratu acelea ce ai scrisu pentru traduceri din limbi straine in limb'a noastra. De vei fi asia norocosu cá se scrii ceva pentru damele romane si de vei serie cu litere latinesci, pentruca asia e poff'a loru, te rogu se nu scrii dupa ortografi'a reposatului Maioru; pentruca in acésta ortografia (batar ca eu cinstescu si cenusi'a acestui barbatu) nu e nici o filosofia si are atatea greutati, care nici celu mai statornicu nu poate cá se le invinga, si este silitu de multeori cele mai frumoase idei si cuvinte ale incungiura, neputendu se le zugravésca cu acésta ortografia dupa cum iar spune su-

*) Acésta s'a intemplatu in Fói'a duminecei. Dr. Popu nu sciá, ca eu in acea fói'a n'am scrisu nici odata nimicu.

fletulu. — De nu me credi, fa proba insuti si te vei invinge despre acestu adeveru. — Mie cu multu mai bine 'mi place ortografi'a reposatului parintelui Clain si a lui Sincai, batar ca si acestea nu sunt de ajunsu, dara totusi nu asia escorbitante. Limb'a noastra batar ca e fii'a limbei latinesci, totusi in tonuri e cu multu mai bogata decatu mam'a ei. Romanii nu au avutu ц, ж, џ, nici ъ, ж, ъ, carele avemu noi si care cu litere latinesci oricum le vomu impreuna, nu le vomu putea esprima asia, cá se nu'si pearda dulceati'a loru — si fara a schimonosi limb'a; inse despre acésta de alta data mai pe largu. Acum numai te rogu, pasiesce precum ai inceputu, cu barbatia, si se fii incredintiatu, ca limb'a noastra in scurta vréme va ajunge in cultur'a sa la acea culme, la care nice ca amu ganditu, nice ca amu nadasduitu vreodata. — De slavismi se'ti fia frica, inse si in acestu lucru cu oaresicare cumpatu, cá nu lapedandu cuvintele céle cunoscute si vêrîndu alte nóua si nepricepute, se intuneci limb'a si se strimtoresci ideile. — Orice limba pentru aceea ne o au datu natur'a, cá prin ea se impartasîmu cu altii céle ce simfîmu; dara daca nu ne voru intielege, cum vomu impartasi? In toate trebue se tînemu unu drumu de mijlocu. — Sed pauca prudenti etc.“

In scrisórea din 6. Fauru 1838 dr. Popu contéza pe mergerea dlui Cipariu si a redactoriului foiei la Zlatn'a, pentru cá se facemu pascile la dlui in familia, se ne cointielegemu totuodata asupra unoru mesuri care era se se ia dupa timpulu acela spre a asigura de s'ar putea o viati'a Foiei, pe care repausatulu incepuse a o privi cá pe o fiica a sa, ingrijindu de ea precum ingrijesce o mama de prunculu nou nascutu si plapandu.

In 30. Martiu dupace se impartise si Nr. 1 alu Gazetei dr. V. Popu scrie acestea:

„Domnule! Nu pociu se'ti spuiu bucuri'a care mi-au facutu post'a din urma, vediendu Gazet'a politicésca. Acésta e o epoca pentru nati'a noastra fara a se putea pretiui, si pentru domni'a ta unu campu, in care poti se'ti arati toate puterile spre fericirea natiei si in specie si insusi a Dtale. Eu asi poffi candu tiai jartfi viati'a numai spre literatur'a noastra, si din acésta pricina se nu'ti iai jugu, fia macar catu de sfantu asupra'ti.“*)

*) Multi au intrebatu in decursulu aniloru, ca óre pentru ce 'si parasise G. B. in a. 1836 postululu seu de profesoriu la facultatea filosofica din Blasiu

„Eata 'ti trimitu si gandurile si ideile ce am eu asupra ortografiei latino-romanesci, care te potfescu se le primesci in foai'a Dtale, batar de n'aru fi si tocmai potrivite cu ideile tu-turoru, ba poate nici cu ale Dtale. Si fiindca acum ferbe tocmai oal'a filologiei, te rogu cá catu mai cu graba se le pui si a-cestea pe mas'a filologiloru. Poate fi domnule, ca eu mai multu te ingreunezu decatu te usiurozu cu lucrurile méle; inse nu lua in nume de reu, pentruca acuma si la mine si la altii multi sunt o miie de idei incrucisiate, care in veacu nu ar fi vediutu lumin'a, de nu s'ar fi nascutu foiti'a Dtale. — Acest'a un'a este care va cuprinde in sine toata lumea ideiloru, care se afla la literatii rumaniloru etc.“

De pasci petrecuramu patru d'ile in Zlatn'a.

Cu o scrisorica alui I. Maiorescu din 16 alu Foiei ni s'au sf inceputu o mare neplacere la Bucuresci.

In Nr. 17 a desplacutu fórte o poesióra la o clase de ómeni, care s'a crediutu atacata in vocatiunea sa.

Scrisorile lui dr. V. Popu din 12. Maiu si 2. Iuniu se re-ducu la casulu din urma. Inse timpulu acestora inca nu a venit.

In 7. Iuliu se ocupa cu casulu de persecutiune aspra, la care fusese supusu Ioanu Maiorescu, pe atunci profesoriu si directoriu in Craiov'a din caus'a corespondentiei publicate in Nr. 16 alu Fóiei, de unu coprinsu precum astadi se publica si la noi cu sutele si chiaru cu miile, éra pe atunci asia ceva era mai alaturea cu capulu. De aceea dr. Popu se exprimà scriindu: „Cata luare de sama, cata intieptiune e de trebuintia in a-cestu felu de lucruri! — si mai alesu la noi si in acestea vremi; — reulu care odata s'au inradecinat, nu poti se'lu strici cu prip'a fara a nu derapana si aceea ce este bunu.“

si venindu la Brasiovu a si ramasu pe locu. Nu se cuvine a ocupa spatiulu in acésta fóia cu asemenea trebi personali. Fia-ne totusi ertatu a observa atata, ca G. B. fusese chiamatu de catra comun'a romanésca cu o scrisóre din Martiu si cu alt'a din Septembrie a. 1836, pentrucá in timpu de trei ani se conluere la infintiarea unei scóle romanesci primarie, séu cum se dice pe la noi normale. Intr'aceea castiganduse si conoesiune mai nalta pentru o publicitate romanésca, unui omu tineru numai cu cévasi ambitiune, impinte-nari cá cea data de dr. Popu si inca de alti cativa romani mai naintati in etate ii era de ajunsu, pentrucá in favórea literaturrei si a publicitatiei se'si arunce tóta carier'a in siantiu si se incépa a crede, ca elu trebuie se traié-sca si se móra numai pentru o idea. Omulu adesea se si insiéla. Totu a-tatu. Mai tardiu e prea tardiu.

Bunulu barbatu, ce bine cunoscea elu lumea si ómenii, s ce reu ii cunoscea junele redactoriu.

Intre acestea convorbirile si chiaru disputele filologice mai alesu asupra ortografiei s'au si inceputu spre nespus'a bucuria a lui dr. Popu intre dinsulu, dd. Tim. Cipariu, Ioanu Eliadu, prof. Saulescu dela Iasi, Ioanu Maiorescu, Const. Négruti s. a. Inse despre acestea cu alta ocasiune si cu scopu, cá contimpurarii de astadi se afile, ca dupa tóte antelucrarile remase noua de catra barbatii cati au esitu pe campulu literaturii nóstre pe la finea secol. alu 18-lea si inceputulu acestuia, celoru carii au calcatu nemijlocitu pe urmele lor le mai remasesera dificultati mari cu care avura a lupta.

(Va urma).

Moldov'a la anulu 1821.

S'au intorsu machin'a lunei, s'au intorsu cu capu 'n giosu,

Si mergu tóte din protiva, anapoda si pe dosu.

Soarele de-acum resare diminéti'a la apusu,

Si apune despre séra pe la resaritu in susu.

Apele schimbandu'si cursulu, dau, se intorcu inapoi,

Cá se bata fara mila cu isvoarele resboiu.

S'au smintitu se vede firea lucrurilor ce la cale

Aflanduse din vecie au urmatu legiloru sale.

Siau schimbatu se vede inca si limbile graiulu lor,

Si totu un'a vrea se dica, de me suiu séu me pogoru.

Tóte pan' acuma cate se para cu neputintia,

Esindu astadi la ivéla voru putea avé credintia.

Vreme multa n'a se tréca, si-a ara plugulu pe mare,

La uscatu corabierii nu s'oru teme de 'nnecare.

Ce se dica-atunci pescariulu, candu in apa curgatoare

Ii va prinde mrén'a vulturi si dichanii sburatoare ?

Ce se dica venatoriulu, candu in locu de turturele

Ne vediendu nici campu nici codru, va pusca zodii si stele ?

Nataraule, ce ambli pe a ceriului fatiada,

Strigat'au eri noapte lun'a p'intre nuori la promenada.

Sum'a vécuriloru scrise pentru tine 'n acestu locu

S'au dessiratu de pe crugulu soarelui celu plinu de focu.

Dar' de esci vre o cometa ratacita p'intre stele

Si ámbli fara de noima esita din renduele ?

Si zabava preste vreme te tine 'n calea cerésca,

De îngáni cu migáele armoni'a angerésca ?

Deca esci planeta noua si nu tii tovarasia

Colindandu pre langa soare in sistem'a ce se scie?

La departare cadiuta te intoarce pe o cale

Si nu esi nebunesc din hotarulu sferei tale.

Cutezatoriu mai de-aproape vei fi arsu de multa para;

Poti se degeri din protiva, de te vei departa era.

Eata Auror'a vine cu vestmente luminate,

Alungandu spaimetele noptiei preste locuri departate.

Era steo'a Afroditei varsandu si focu si recoare,

Deschide cu-asale radie portile sfantului Sore.

Era nu se' ce se'mi mai dica, si de-abia numa 'ncepura,

Candu unu nuoru venindu cu ploia, ii spalà vorb'a din gura.

Acesta poezia alegorica si inca un'a ce va urma in Nr. viit. sunt compuse de fericitul Vasile Fabianu alias Vasile Bobu, nepotu alu fostului odinioara episcopu Ioanu Bobu, trecutu in Moldov'a la chiamarea guvernului pe la 18^{19/20} impreuna cu dr. V. Popu, Costa, Manfi si altii dela Blasiu, profesoriu de matematica in Iasi si ajunsu la rangul de pacharnicu in Moldov'a. Inspiratiunea poetului se reduce la revolutiunea greco-romanésca ce sparse in anulu urmatoriu si in Moldov'a sub comand'a generalumaiorului Alecsandru Ipsilanti venitu din Rusi'a. Betranii nostrii cunoscutelele si alte lucrari remase de Vas. Fabianu; noi inse ceea ce vomu reproduce aici dela acelu poetu vomu face in favorea generatiuniloru mai noua, precum si din pietate catra Fabianu, despre carele toti cati l'au cunoscutu spunu in unanimitate, ca a muritu prea timpuriu pentru natiunea romanésca, precum a muritu si Vas. Carlova dela Tergoviste. Apoi ce vi se pare, ca inspiratiunea la ambii acci barbati din partea anteia a secolulu nostru este multu omonima.

Poesiile lui Fabianu pe care noi le scotemu dintr'unu manuscriptu ce posedemu dela 1843, sunt scrise cu litere ciriliane, inse ortografia buna. De stilu nu amu cutezatu a ne atinge, numai la vreo trei locuri unde amu crediutu ca este erore de condeiu indreptaramu cate ceva.

Red.

Cetimu in jurnalulu Patri'a din Iasi urmatoriulu discursu tienutu de Dn. Asachi cu ocaziunea aniversariei numelui Dlui V. Lupu fundatoriulu scoleloru romane in Moldov'a:

„Dupa trecere de secolii némulu omenescu adoréza cu recunoscintia memori'a barbatiloru mari si buni, carii, prin vreuna fapta inalta si folositoare, se facura bine faptuitorii epocii loru si adeseori ai urmasiloru sei. Astadi inca cu respectu se amintéza Moisi mantuitorulu lui Israelu, si psalmii lui Davidu in laud'a Domnului se canta in mii de temple. Istori'a inregistréza numele si faptele a mii de martiri, cari pentru triumfulu adeverului si alu patriei au suferitu persecutie si mórte.

„Tieren'a loru de multu s'au spulberatu, mormentele loru se facura necunoscute, déra acesti morti viéza inca intre noi: ei suntu presenti in cugetulu nostru, ei au traitu inainte de sute de ani, si astadi inca de totu nu au muritu: Non totus moriar!

„Candu inim'a ni se aprinde la istorisirea fapteloru stramosiesci, candu audimu cum ei au despretiuitu viéti'a pentru binele patriei, cum pentru libertatea concetatiuniloru cu bucuria au versatu sangele loru, cum in viétia inca s'au despoiatu de avere spre a fonda asiédiaminte de bine facere, atunci candu unu santu viitoru ne strabate ósele, séu una lacrima ochiulu ne întuneca: óre indiferenti putemu fi de a le semana séu nu? Indiferenti fi vomu a trai in buna amintire a ómeniloru séu nu? Adeveru ca noi nu ne putemu simti multiamirea despre cele ce urmasii voru vorbi preste mormentulu nostru, déra speranti'a, prin cele ce in viétia amu faptuitu a contribui intre urmasi, ne inaltia inim'a in or'a mortii si ne face a presinti a nóstra semi-dieime.

„Nu e de tagaduitu ca gloria pamentésca este o avere ecuivoca, si binele se nu-lu face numai pentru dile in care insusi nu póte secera, acela care in adeveru iubescé némulu omenescu mai multu decatu pre sine.

Celu ce iubescé in catu este iubit, practicéza binele pre catu ilu capata dela altii, acela este unu egoistu, care nu traiesce decatu numai pentru dinsulu. Virtutea sa este insimbriata. Elu móre, multiamirea si-a luat'o. Unu bunu nume dupa mórte este o pretiósá clironomia, care putemu lasa urmasiloru nostrii. Nenorociri de totu felulu ne potu rapi averea ce o amu economisitu, déra unu bunu nume dupa mórte, ce duréza din fapte publice folositoare natiunei, ne încungiura cu o viétia indoita. Ca-ci dupa inchierea carierei pamentene, geniulu unui asemene barbatu traiesce prin faptele sale in mediulu posteritaii recunoscatóre.

„De asemene Vas. Lupu Domnulu Moldovei, dupa doua

secole, trăiesce între noi, și astăzi în aniversări a numelui său reclama manifestarea de recunoștință publică.

„Născut din sinul celor mici, prin geniul, credința, energia și adevărul s'au înălțat la domnie, prin simț patriotic național elu cel înainte a restatornicit limbă română în biserică și în acte publice, prin evlavie au fondat și au îndăruit monastirea Trei-Erarchi și au zidit biserică ce este modelul de frumusețe arhitectonică, au întemeiat o academie națională, au îndăruit-o cu adevăr nemiscător și au împorțat-o cu bărbați literați, au asigurat fonduri pentru luminarea junimeii; curtea lui și familia înfăcșiau splendoră rară în acea epocă. Dăra după doăzeci ani de domnie, învelirile politice de din afară îi au resturnat tronul; familiă cea frumoasă, ce era mandriă sa, s'au stinsu în sclavie; averile colosale i s'au rapit, elu însuși a murit eșilat în țerele departate; dăra ale sale fapte bune l'au supraviețuit. Elu trăiesce în biserică, în școlă și în facerile de bine, precum și în recunoștință patriei.“

Monete și medalie antice și alte antichități.

În Nr. trecut atinserăm numai pe scurt despre această rară colecție numismatică, care se făc de vânzare în București. În interesul istoriei și în înțelegere a cazurilor chiar în alu filologiei grabim a reproduce și noi extrasul catalogului acelei colecții numismatice așa precum ilu aflăm în „Trompetă a Carpatilor“, era această o facem totuodată cu respectă dorință, că deca numai se pôte se se castiga din aceea câte o serie de monete și medalii pentru muzeele gimnasialor românești din Transilvania și Beiusiu, cum și pentru asociațiunea noastră. Era extrasul.

Serie grece și coloniale.

1. Mai multe serie de tetradrachme, tridrachme, dydrachme, drachme și fracțiuni de drachma, cum și bucati de aur ale mai multor orașe și provincii grece.

2. Ună serie asemene a regilor Macedoniei, între cari 12 bucati de aur.

3. Una serie a regilor Traciei, între cari 5 bucati de aur.

4. Una serie de regi ai Pontului.

5. Una serie de regi ai Syriei.

- Una mica seria de 10 monete argintu si bronzu, judaice.
6. Una seria de regi ai Partiei, Arsacidi; unu daricu de auru, 7 tetradrachme, 30 drachme si mai multe fractiuni de drachma, si bucati de bronzu.
 7. Una seria de 40 bucati diferite modeluri in perfecta conservatiune de regi Sasanidi, facendu suit'a regiloru Parti, regiloru Arsacidi.
 8. Una seria de bucati cufice de auru, argintu si bronzu facendu suita la seri'a de regi Sasanidi.
 9. Una mica seria de bactriane.
 10. Una serie monete Sarmate, intre care 4 de auru.
 11. Una serie de monete Viminatium dela Gordianu III. pana la Galianu.
 12. Diferite modeluri si diferite typuri in numeru la 100 monete dace, intre cari de auru si diferite typuri barbabe inedite.
 13. Serie de monete coloniale dacice dela Filipu arabulu pana la Galianu.
 14. Serii mai complete, de monete batute de catra diferite municipie din Tracia si mai cu séma Mezi'a de josu.
 15. Una seria de egyptiene anterióre si imperiali, 60 bucati argintu si bronzu.

Serie romane.

16. Una seria de Asi.
17. Una seria de vreo 600 bucati consulare séu ale republicei; perfecta conservare.
18. Una seria de imperiale auru, argintu si bronzu, cá la 3000 bucati.
19. Una seria speciale de Trajani, aprópe 300 reversuri diferite; — unica, putemu dice, in felulu ei.
20. Una seria de bucati bizantine, cá la vreo 400, auru, argintu si bronzu, intre care mai multe de auru.
21. Una seria de 20 plumburi bizantine; perfecta conservatiune.
22. Una seria intinsa de monete ale imperiului romano-bulgaru.
23. Una seria monete a 16 Domni romani.
24. Una seria de medalie ducati, taleri etc. transilvane.

Serie diferite.

25. Una seria de monete serbesci.

26. Una întinsa seria de ducati, taleri, fiorini de 3 grositie si grositie polone.

27. Uno seria de medalie de aur, ducati, taleri de argintu etc. venetiane.

28. Diferite bucati baronali, episcopali etc.

29. Mai bine de 200 taleri a diferite state europene incepu in prim'a jumătate a seculului XV.

Colectiuni diferite.

30. Una colectiune de 200 pietre sculptate si gravate (săpate) unele legate in anele, altele libere.

31. Cinci amfore de pamentu de diferite dimensiuni.

32. Unuspredece urciorasie si ulcele, lacrimarie de diferite dimensiuni, tôte intacte.

33. Cinci vase întinse de diferite dimensiuni.

34. Douaspredece candelé de diferite forme, tôte intacte.

35. Noua statuete si figure de pamentu.

36. Diece muluri de pamentu între cari 5 monetarie.

37. Optu statuete de bronzu.

38. Diece obiecte de bronzu: cai, boi, acule etc.

39. Diferite alte obiecte antice de metalu si de pamentu.

40. Colectiune de caramide cu marce de legiuni si cohorte.

41. Vreo 50 petrificatiuni in diferite obiecte, tôte adunate din tiéra.

42. Una colectiune de 40 bucati arme antice romane si orientali.

43. 40 manuscrise vechie romanesci, grecesci si persane.

44. 200 volumuri carti vechie si noue in diferite limbe tractandu despre istori'a noastră. Colectiune facuta cu mari ostenele si ca mari sacrificie.

Calimarile, tésu, cutitul de brâu si pistólele lui Ienache Vacarescu, tôte de argintu cu aur si cu petre.

NB. Tôte aceste colectiuni se potu vinde séu împreuna séu separate. Nu se potu desparti inse bucati din nici una seria, din nici una colectiune.

Amatorii se potu adresa la dn. P. P. Perez, inginerulu, proprietariulu acestoru colectiuni, séu la redactiunea Trompetei Carpatiloru, unde suntu depuse si ecspuse tôte aceste colectiuni dela orele 1—5.

In aceste serii, de conservatiune pana la florile tiparului,

se distingu peste treidieci bucati, medalióne in cate trele metalurile si alte modeluri inedite.

Treidieci de ani de staruintia neprecurmata si de sacrificia mari au pututu aduna aceste colectiuni numai in Romani'a.

Bas'a pretiurilor medalieloru si moneteloru romane va fi pretiurile dlui Cohen facute in 1857—59—62, contra carora pretiuri au protestatu toti speculantii numismatisti cá fórte sca-diute. — Se voru da tóte probele si ecplicatiunile cerute.

Celelalte serie se voru pretiuí prin invoire cu amatorii ce voru voi se le cumpere.

Pentru cele bizantine se voru lua de basa pretiurile dlui Sabatier facute in anulu 1862.

Pentru cele grece se voru consulta pretiurile lui Mionet si diferitele catalóge ale colectiuniloru de medalie vendute in salele de vendiare din Paris.

C l i o.

Extractus Memorabilium in Lexicone Rerum Trannicarum Eruditissimi Viri Illustrissimi D. Comitis Josephi Kemény sub voce Valachi Tomo III. Q—Z. — contentorum.

(Fine.)

1751. — 24. Martii. Inquisitoriae Fisci R. ratione Valachorum in sede Cibiniensi residentium a Saxonibus coincolis indiscrete tractatorum in ar. fisc. f. 388. H. J.

1751. Inquisitoriae ratione Status Valachorum, et eorum gravaminum in Sede Schaesburgensi passim degentium in aff. 400. G. (i e archiv. fisc. fascic.).

1751. Similes Inquisitoriae quoad Valachos Sedis Mercuriensis in aff. 401. L.

1751. Similes quoad Valachos in Sede N. Sink in aff. 402. H.

1751. " " " in S. Rupensi " " 403. G.

1751. " " " in S. Uj-Egyház " " 406. F. E.

1766. In sigillo pileum ducalem ex qua praerogativa habeat Eppus unitus, informationem sollicitat aula Nro 2,400.

1773. Gregorius Major (Mayer) fit Eppus Fogarasiensis.

1784. Josephus stabilivit salarium Eppi Valachorum disunitorum ad annuus 4,000 fl.

1784. Berichte und andere Acten den horaischen walachischen Bauern-Aufstand in Siebenbürgen gegen den ungarischen Adel vom Jahre 1784 betreffend. Exstat inter Msta Bibliothecae Saxenheimianae.

1784. — 6. Apr. Patentales Gubernii ad Valachos contra Nobilitatem insurgentes et tumultuantes. Copia in folio est apud J. C. Jos. Kemény in Ms.

1784. 11. July Oratio C. Wolfgangi Kemény S. Commissarii Provin-

cialis habita Balásfalvae, dum Joannes Babb in Eppum introducebatur. Est typis impressa in 4to apud C. Jos. Kemény.

1784. — 17. Julii Decretum aulicum ad Gubernium circa observanda quaedam puncta urbana usque ad confectionem novi Urbarii. Copia Ms. apud C. Jos. Kemény.

1788. Moritur Gedeon Niketicsch

1789. Installatur Gerasim Adamovicsch } Eppi Valachorum

Biographia horum in Siebenb. Quart-Schrift I, pag. 117.

1797. — 24. Apr. Moritur Gerasimus Adamovicsch Eppus Valachorum disunitus anno aetatis 64.

Ex Decreto aulico ddo. 27. Sept. 1792. Nr. aul. 2012. evenit: quod omnes alumni Transilvanici Gr. R. Unitorum usque ult. Julii 1792 in Lemberg educati fuerint, a 1-a Julii 1792. vero in Transilvaniam reversi fuerint, et quod cameralis cassa Transilvanica anno 1726 stipendium pro 9. similibus alumnis cum annuis 1200 Rf. cassae camerali hungaricae usque ad ult. Junii 1792 exsolverit. Hoc annum 1200 Rf. stipendium solvit a 1. Julii 1792 in W. Eppo Balásfalvensi usque ad 1819, quo anno die 29. Aprilis altissime injunctum fuerat, ut hoc 1200 Rf. stipendium annum in posterum in Mon. Convent. per cassam cameralem solvatur.

1809. Vicarius Foraneus Zilahiensis. Vide Zilach.

Juxta Rescriptum de 1751 de 19. Jan. fuerant 500 fl. e censu Cathedralico prae manibus Vicarii Generalis P. Pauli Aron Gr. R. Un. Balásfalvensis existente, pro duobus Alumnis Basilianis Viennae educandis ad cassam cameralem administrati, et 1752 e proventibus domini Balásfalvensis parem in finem administrati fuere Domui monetariae Carolinensi 500 floreni, dein Viennae exoluti. Quid postea cum hac dotatione factum, et an continuata fuerit? ignoratur. — Tandem anno 1818: 1500 fl. m. anno 1820. 1300 fl. W. anno 1821: 520 fl. m. c. pro duobus alumnis Gr. R. Unitis in Convictu Viennensi alendis e cassa camerali solvi jussi sunt, et hi 520 fl. ad praesens usque ad hunc finem annuatim solvuntur.

Series Episcoporum Valachicorum Unitorum in Transilvania. Eorum facta recitantur in Oratione Demetrii Vajda in honorem Joannis Babb dicta et Cibinii 1809 impressa in 8°, quam possidet J. C. Jos. Kemény.

De Valachorum in Moldaviam transmigrationibus, Vide Benkő Milkovia 11. pag. 6--15.

Wie kamen die Walachen in das Land der Sachsen. Siehe Schlötzer pag. 664.

Combina Eder in Felmer pag. 52.

Schuller Archiv I. Band I. Heft pag. 45.

Engel Geschichte der Moldau und Valachei. I. pag. 147.

A Munkácsi Püspökség bővebb ismérte. Produxit Minerva 1829. I. pag. 78-92, ubi series Episcoporum ad nostra usque tempora et ubi videre, Eppos hos etiam per Principes Transilvaniae electos aut confirmatos fuisse.

De Valachorum Origine et Moribus, — linguae Valachicae similitudine cum Italica. — Vide Grisellini Banatus T. I. p. 213-263.

Lad. Bas. Pap Dissertatio inauguralis de funeribus plebeis Daco-Ro-

manorum sive Valachorum. Viennae 1817 in 4to. Habetur apud C. Jos. Kemény.

Vide Szegedi Decreta & Vitae Regum Hungariae paginis 261—263. 298.

De Blacis (Valachis). Vide Eder de Initiis Saxonum pag. 188. 189. in Notis, ubi de Valachis in fundo Regio et communi eorum usu terrarum — item ibid. pag. 205. Nota I.

De Valachis multa notatu digna habentur in Eder Zsengéje.

Vide Eder in Schaeseo pag. 297—299 ad vocem Valachi.

Christiani Engel commentatio de expeditione Trajani ad Danubium, et origine Valachorum recensio in Siebenb. Quartal-Schrift pag. 52 et ibidem pag. 162—171.

Petrus Bod scripsit Valachorum Transilvanorum Historiam. Exstat in Mspto.

De Valachis inter Saxones. Vide Sieb. Provincial-Blätter I. pag. 160.

„ „ „ Siculos ibidem „ „ „ 154.

De „ „ „ Hungaros ibidem „ „ „ 147.

De Valachis. Vide Szegedi Tyrocinium pag. 745 §. 9.

Unio Valachorum. Vide Kisfalud Alba inferior.

De Valachis scripsisse videtur Ovidius, dum de Gethis hos cecinit versus:

„Pellibus et sutis arcent male frigora braccis,

Oraque de toto corpore sola patent.

Saepe sonant moti glacie pendente capilli

Et nitet inducto candida barba gelu.“

Ita sane et hodie prospiciunt Valachi in Transilvania hiemis tempore.

Valachi a Decimarum solutione immunes. Vide Eder in Felmer pag. 50.

Ad Valachorum Historiam spectant quae dicit Eder in Felmer p. 52—56.

Historia Epporum non unitorum Rascianorum in Transilvania ab anno 1552, usque ad tempora Michaëlis Apafi II. Vide apud Engel Geschichte von Servien a pagina 478 usque 484.

De Valachorum Origine. Vide Asseman Tom. I. pag. 238, 239.

De Valachis. Vide recensionem J. C. Jos. Kemény ad librum Phlepsianum de Origine Valachorum, ubi et suae Ill. Comitum J. Kemény Historia recentior Valachorum edita habetur in Tudományos Gyűjtemények. 1830. 111. pag. 97—114.

De Eppatus Valachorum Munkacsiensis origine et fatis. Vide Battyáni Legum Ecclesiast. Tomo I. pag. 514, 515 nota C.

Munkacsiensis Ducatus origo. Vide Bardosi supplem. ad annales scaepusienses pagina 257.

Valachis Vicarius Theodorico Cumanorum Eppo. subjectus Eppus. constituitur. Vide Bardosy supl. ad annales scaepus. pag. 418.

De Valachorum ecclesiastica jurisdictione. Bardosy, ibidem pag. 405.

Valachis Tataři supervenientes, tribus fere seculis dominantur, ibidem pag. 22.

„Dissertatio Chronologico-Polemica de ortu, progressu ac diminutione Schismatis Graeci, atque Graeci-Ritus Ecclesiae cum Romana Ecclesia Unione, a Rev. Patre Martino Szentiványi e S. Jesu Tyrnaviae 1703“ in 16o. habetur apud C. Jos. Kemény.

Qualiter Valachi in Slavonia sub Leopoldo I. vi ad Unionem coacti fuerint. Videatur Ms. quod possidet J. C. Jos. Kemény „Historia Epporum. Valachorum in Slavonia.“

De Valachis olim Comitatus Szathmár. Vide Szirmai, Szathmár T. I. paginis 8, 9.

De Valachorum in Transilvaniam ingressu, origine et augmento. Vide Eder in Schaeseo pag. 298, 299.

Causas et historiam seditionis Valachorum in Transilvania sub Sigismundo Rege. Vide apud Eder in Felmer pag. 71—76.

Nicolaus Olahus fuit Valachus. Vide Bal. Notitia Hung. Novae Tom. I. pagina 473.

De Valachorum indole olim mala. Vide Eder in Felmer pag. 97, 98.

De Valachis per Joannem Hunyadi nobilitate excultis. Vide Eder in Felmer pag. 127.

Quid dicat Wrantius de Valachis Districtus Hatzeg? Vide Eder in Felmero pag. 128.

1802. Vide ibidem pag. 175.

De Veteri et recentiori mercatu Valachorum. Vide ibidem p. 223, 224.

De Censione Jobbagonum in Transilvania sub Mathia, Wladisl. II., Ludov. II. Vide ibidem a pag. 240—246.

Valachi inter Saxones, decimas Parochis Saxonis praestabant. Eder in Felmer pag. 268, 269.

Valachis olim custodia Alpium fuit concredita. Ibidem p. 269.

Quid scribat Aeneas Sylvius (natus 1405, mortuus 1464) de Valachis. Vide Tudományos Gyűjtemény 1819. X. pag. 82.

De Ortu, progressu et conversione Valachorum ad Unionem in Transilvania. Vide Illy Ortus et Progressus pag. 4—13.

De Valachis in Hungaria. Vide Tudom. Gyűjtem. 1818. XI. p. 51.

De Valachis eorumque Origine. Vide Tudományos Gyűjtemény. 1840. V. pag. 43 usque 93 et VI. pag. 32—46. „Pray Dissertationes in annales veteres pag. 133, 158, ubi et de eorum lingua.“

Valachorum quaedam Privilegia in Hungaria cassantur. Vide Kovachich „Epicrisis Docum.“ pag. 99.

Leges Hungariae quoad Gr. R. non unitos. Vide apud Kovachich Codex Juris Ecclesiastici I. pag. 73—78.

De Lingua Valachica. Vide Dissertationem Schulleri in „Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde“ I. Band I. Heft. 1840. pag. 67—108.

De Valachorum migratione in Transilvaniam sub Ladislao IV. Vide Schuller „Archiv“ I. pag. 45, 46.

Az oláh nemzet eredetéről. Vide „Nemzeti Társalkodó 1830“ pag. 312—319 et pag. 321—327 et p. 329—335 et p. 396 ac p. 401.

De Valachis. Vide „Csevapovich“ Recensio observantis Minorum Provinciae S. Joannis a Capistrano Budae 1830. pag. 391—395.

Jure possessionario Saxones qualiter gaudere valeant una cum Valachis. Vide Nr. Gubernialem 3737. 1788.

An successio descendentium filiae nobilis jobbagoni nuptae perpetuo mortificetur? vel tantum in assecuturæ habilitatis eventum suspensa esse intelligatur? Decisio sub Nr. Gubern. 1786, anno 1760, 953, a. 1787.

(Voru urma estrase paralele din Indicele codicelui diplomaticu alu com. J. Kemény impartitu in XII. tomuri.)

Raportulu

bibliotecariului despre starea bibliotecii Asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Onorabila adunare generala!

La ocasiunea reportarei din an. trecut u amu atinsu unele lucruri in raportulu de atunci, privitoria la unu feliu de organizare a bibliotecii. Déca dispuneamu de mijlócele atinse totu acolo, póte ca urmamu din propriami initiativa a face ceva cu respectu la aceea in decursulu anului espiratu. Au venitu tempulu si prin procurarea unei tece mai spatióse va fi aceast'a cu putintia si asia urmatoriulu meu va indepliní ceea ce doreamu eu de a indepliní: adeca a pune opurile in ordine dupa specialitate despre care se tracteaza in trensele.

Premitiendu aceste trecu numai decatu la darea de séma a cartiloru si a altoru obiecte, ce au intratu dela adunarea generala din an. trecut u tienuta la Alb'a Iuli'a, pana la césta de acum aici in Clusiu. Positiunea in protocolulu de intrate s'a continuatu la pos. 341 si stamu la 378. Nefindu asia mare Nrulu, mi iau voia ale si cita indata (v. A.).

Totu odata mi iau voia a aduce la cunoscenti'a onorabilei adunari generale, ca bibliotec'a Asoc. si in anulu acest'a primu dela mai multe onorabile redactiuni foile periodice respective, si adeca din cele beletristice si scientifice „Famili'a," „Foi'a societatiei din Bucovin'a," langa care si (cele nou aparute), precum „Archivulu pentru filologia si istoria," „Magazinulu pedagogicu;" mai departe „Ateneulu romanu si Convorbirile literarie; dintre cele umoristice: Umoristulu preschimbatu dela 1. Ianuariu a. c. in Gur'a satului; dintre cele politice si literarie: Telegrafulu romanu, Concordi'a, Albin'a si Romanulu; Gazet'a Transilvaniei s'a trimisu pe anulu 1866 deodata toti Nrii.

O colectiune de documente publice parte tiparite parte manuscrise (mai cu séma copii, dintre care unele dau unu materialu pretiosu pentru istoria), daruf Asoc. ilustr. sa dn. consiliariu de finantie Petru Maniu.

Alte obiecte interesante pre cari detorescu a le aduce la cunoscentia, cá intrate in averea Asoc. mai suntu:

Patru bucati de monete antice, daruite de dn. perceptore c. r. in Alb'a Iuli'a Petru Popu.

Dintre aceste un'a e de auru si trei de argintu. Cea de auru) de marimea unui galbinu imper., pote ceva mai bine,

porta o inscripțiune S.LADISLAVSREX (S. Ladislaus Rex), in cercuitu. In mijloculu inscripțiunei se afla o figura standa, de rege încoronatu, cu nimbulu de santienie in giurulu capului, cu crini lungi aternati catra umeri si cu o barba plina desfacuta la verfu in dóue parti. Figur'a tiene in man'a dreapta o sabia cam stremba si in steng'a globulu imperialu. Deadrépt'a si dea stang'a figurei in situatiune horisontala, mai suntu dóue litere initiative si adeca deadrépt'a n (N?) si de steng'a t (T). Pre partea inversa aflamu o inscripțiune, ce nu amu potutu descifrá spre ai dá unu intielesu. Acea consta din urmatorele litere.*) In mijloculu inscripțiunei o figura femeiasca încoronata, siediendá pre unu tronu si tienendu unu copilu micu in bratie. Aurulu e fórte frumosu si figurele, precum si literele suntu cu o singura esceptiune bine conservate.

Cele trei de argintu suntu fórte vechi (antice), si iara parte bine conservate. Un'a pórtá inscripțiunea nu tocma usioru legibila: SARN, la cef'a capului imprimatu pre densa, care (capu) pórtá unu coifu aripatu (dupa Ekehl capulu Minervei). La partea dinainte a capului sub barba se afla o cruce culcata, carea reprezenta liter'a X si însémna pretiulu baniloru X > 10 = denariu. Acestu banu este din soiulu aceloru ce fura batuti inainte de primul belu punicu. Pe partea inversa suntu doi calareti alaturea. Dioscurii: Castoru si Pollux. Sub figurele acestoru doi calareti se afla dóue inscripțiuni preste olalta, cea deasupra mijlocitu sub figurile calaretiloru e MATILI si dedesuptulu acestui'a inscripțiunea ROMA. Intre acestea dóue inscripțiuni e o linia despartítoria. A dóu'a moneta pórtá in capu, mi se pare, o cununa de spice de grau aternate in josu si pre partea inversa unu calaretiu in fug'a cea mai mare. Deasupra calaretiului se pare ca e batiulu lui Mercuriu in situatiune orisontala. Dedesuptulu calaretiului cetimu liter'a L PISO FRVC, si dedesuptulu acestei inscripțiuni e liter'a H, dupa unii initial'a cuventului *Ἡμέρα* o cetate in Sicili'a.

A treia sémána cu cea descrisa in raportulu din anulu trecutú mai pre largu, cu deosebire ca pre partea inversa nu reprezenta vreo scena din cele cunoscute de pre tempulu Sabiniániloru, ci numai doi cai alaturea.

Tóte trei santu de metalu curatu,

Alte doue daruite de dn. Berghenu din Alb'a Iuli'a suntu

*) Acelea litere singulare ce se vedu in acea inscripțiune nu se potu reproduce in tipografii, ci ar trebui se se sape séu tórne anume. Red.

un'a de aur, alt'a de argintu. Metalulu in ambele nu e asia curatu, cea de aur, carea e de marimea unui doidieceriu, ceva mai bine, e fórte atacata. Capulu abia se póte cunosce, pe partea inversa inse nu se póte observá nimica. — Cea de argintu pórtá unu capu de femeia ce sémana unui vociu: de o parte a capului se vede inscriptiunea nu tocma curatu legibile IVLIANIA (pote Iulian'a); de cealalta parte suntu vreo cateva litere vatemate si in fine AVG. Pre partea inversa e o figura siedianda pe unu scaunu si inaintea ei o alta figura mai mica standa in picióre. Inscriptiunea e FFCVND.AVCVSTAE.

Dupa acest'a au mai venitu in decursulu acestui anu dela unu anonimu, o spada antea in proprietatea Asociatiunei. Spad'a are in lungimea tafsiului 2 urme 7 policari si 3 linii; latimea de 2 policari. Lungimea manunchiului 7 policari.

Spad'a e óbla, dara manancata de rugina fórte; cu tóte acestea atatu se pote observá, ca au avutu óre candu dóue ascutísiuri. Despre aflarea ei atingu atat'a, ca dinpreuna cu mai multe obiecte s'a desgropatu la Heviz vis à vis de Ungr'a. In partile acelea suntu nenumerate urme insemnate de anticitati, intre care urme, vase, monete, castre intarite si fortaretie romane antice. Spad'a póte fi din sut'a 3a dupa Chr. seu, fiinduca in acelea parti s'au aflatu monete din sut'a 5a si a 6a (dela a. 443—518) dela imperatii bizantini, póte se vina cineva la credintia ca e din tempulu atinsu acum in urma. Constatarea adeverului ulterioru inse, o voru face acei ce 'si voru luá ostenéla a face perscrutarile anume. Eu le amu facutu acestea pentru cá on. adunare generala se nu aiba numai nesece nume seci de obiecte, ci pe catu se póte se aiba o idea mai viia despre ele si pretiulu averei ei in acestu obiectu.

Crediendu ca prin acésta celu putienu m'amu nisuitu a coresponde misiunei, cu care fui onoratu in decursu de doi ani din partea Asoc., mi permitu deodata a trage atentiunea adun. generali asupra acelu binefacatori, cari s'au prin dariuire de opuri pentru inmultirea bibliotecii, s'au prin dariuirea de alte obiecte, cu incetulu voru pune temeifulu unu museu de insemnatati — spre a li se esprime o caldurosa multiamita si recunoscintia.

Sabiiu, 23. Augustu 1867.

N. Cristea.

Nrulu curentu	Titlulu cartiei, numele autorului, locul si anulu tiparirii	Modulu prin care s'a procuratu si diu'a trecerei in protocolu	Nrulu tomurilor
341	„Despre scrierea limbei romane“ de Titu Maiorescu. Iasi 1866.	De Autorulu.	1
342	Die heilige Schrift des Alten und Neuen Testamentes v. Jac. Brucker. Leipzig 1865.	D. Parochu gr. or. in Cricau Petru Truti'a.	1
343	Salomonis Vantil Homiliae Catecheticae et festales. Trajecti ad Rhenum MDCCXIV.	„	1
344	Salomonis Vantil methodus conciliandi. Traj. ad Rhen. MDCCXVII.	„	1
345	A Hora tamadás története irta id. Gr. Teleki Domokos. Pest 1865.	G. Mezei, Campénu propriet. in Cricau.	1
346	Caraffa és az Eperjesi vertörvényszék, történeti korrajz a XVII századból, irta N. Papp Miklos. Pest 1863.	„	2
347	A korán, a török politicalai, társalmi s vallásos törvénykönyvük. Pest 1854.	„	2
348	A spanyol inquisitio története, irták Llorente és Gallois. Lipse 1863.	Daruita de Domn. G. Mezei, Campénu si propr. in Cricau.	2
349	Aelteste Geschichte der Deutschen, ihrer Sprache und Literatur bis zur Völkerwanderung, von J. Christoph Adelung. Leipzig 1806.	Daruita de D. J. Bechnitiu.	1
350	El-Macrizi's Abhandlung über die in Aegypten eingewanderten arabischen Stämme, von T. Wüstenfeld. Göttingen 1847.		1
351	Gramatec'a limbei magiare pentru clas. gimn. infer. de Octaviu Baritiu, prof. gimn. in Naseudu. Clusiu 1866.	Daruita de Dn. Autoriu.	1
352	Die Stammburg der Hunyade in Siebenbürgen nach theilweise noch		

Nrulu curentu	Titlulu cartiei, numele autorului, loculu si anulu tiparirii	Modulu prin care s'a procuratu si diu'a trecerei in protocolu	Nrulu tomurilor
353	ungedruckten Quellen, von Wilh. Schmidt, mit 2 Stahlstichen. Hermannstadt 1865.	Daruita de Dn. Autoriu.	1
354	Atheneulu romanu, revista mensuala, Anulu I. fasciculele a si b de pre lunile Iuniu, Iuliu si Aug. 1866. Bucuresci.	Tramisa din partea societ. Ateneului romanu.	2 ¹⁾
355	Jahrbuch der kais. königl. Geologischen Reichsanstalt. Jahrgang 1866. XVI. Bd. 4. Hft. Juli, Aug., September.	Dela c. r. Acad. de sciintie din Vien'a.	
356	Archiv für öst. Geschichte. Fünfunddreissigster Band. Erste Hälfte. Wien 1866.	"	1
357	Archiv für öst. Geschichte, Fünfunddreissigster Band. Zweite Hälfte. Wien 1866.	"	1
358	Archiv für öst. Geschichte. Sechsenddreissigster Band. Erste Hälfte. Wien 1866.	"	1
359	Archiv für Kunde öst. Geschichtsquellen. Register. Wien 1866.	"	1
a b c	Sitzungsberichte der phil. hist. Classe. Wien 1866.	"	3 ²⁾
a e	Sitzungsberichte der mathemat. naturw. Classe. Jahrgang 1865. April—Decemb. Erste Abtheilung. Wien 1866.	"	5 ³⁾
361	Sitzungsberichte der math. naturw. Classe. Jahrg. 1866. Erste Abtheilung. Wien 1866.	"	4 ⁴⁾
362	Sitzungsberichte der math. na-	"	

1) Fascicule.

2) Tom. 51 fasc. 2, 3; tom. 52 fasc. 1, 2—4.

3) Tom. 51 fasc. 4 si 5; tom. 52 fasc. 1, 2, 3, 4 si 5 (Erste Abth.)

4) Tom. 53 fasc. 1—2, 3—4, 5.

Nrulu curentu	Titlulu cartiei, numele autorului, locul si anulu tiparirii	Modulu prin care s'a procuratu si diu'a trecerei in protocolu	Nrulu tomurilor
363	turw. Classe. Jahrg. 1865. Wien 1866. (Zweite Abtheilung.) Sitzungsberichte der math. naturw. Classe. Jahrg. 1866. Zweite Abtheilung. Wien 1866.	Dela c. r. Acad. de sciintie din Vien'a.	5 ¹⁾
364	Sitzungsberichte der philos. hist. Classe. Jahrg. 1865. Wien 1866.	"	6 ²⁾
365	Sitzungsberichte der philos. hist. Classe. Jahrg. 1866. Wien 1866.	"	5 ³⁾
366	Archiv für öst. Geschichte. Vier- unddreissigster Band. Erste und zweite Hälfte. Wien 1865.	"	1 ⁴⁾
367	Fontes rerum austriacar. Wien 1866.	"	1
368	Register zu den Bänden 41—50 der philos. hist. Classe. Wien 1866.	"	2 ⁵⁾
369	Denkschriften der kaiserl. Academie der Wissenschaften. Math. naturw. 25 Bände. Wien 1866.	"	1
370	Caiu Suetoniu Trancuillu. Viétia a XII Imperatori. Traducere din Latina in limba romaneasca ilustrate cu notitie de G. J. Munteanu, directoru si profes. la gimn. rom. gr. or. in Brasiovu si premiata cu 250 fr. v. a. de D. Conte Scarlatu Rosetti. Brasiovu 1867.	Daruita de Traducatoriulu.	1
371	Responsabilitatea minister. Discursulu de reintrare alu procurorului generalu si responsulu prim. presiedintelui inaltei curti de casatiune si de justitia la 16. Aug.		

1) Tom. 51 fasc. 4—5; tom. 52 fasc. 1, 2, 3, 5.

2) Tom. 53 fasc. 1, 2, 3, 4, 5, 6.

3) Tom. 49 fasc. 3; tom. 50 fasc. 1—2, 3, 4; tom. 51 fasc. 3.

4) Tom. 52 fasc. 1 (de 359).

5) Erste Abtheilung Scriptorum VII. Band, zweite Abtheilung Diplomataria et acta XXIV. Band.

Nrulu curentu	Titlulu cartiei, numele autorului, locul si anulu tiparirii	Modulu prin care s'a procuraru si diu'a trecerei in protocolu	Nrulu tomurilor
372	1866 cu unu Apendice. Bucuresti 1866. Maria Theresia und Freiherr S. v. Bruckenthal. Eine Studie von J. C. Schuller. Hermannstadt 1863.	Daruita de Dluu Papiu Ilarianu. Daruita de D. N. G. Moldovanu, cu- legatoriu de litere in tipografi'a ar- chidiececana.	2*)
373	Ferice. Almanacu belletrist. dela Societatea de leptura a junimei remane studiose la Academi'a de drepturi si a Archi-gimnasiului din Oradea mare. 1867 vol. II.	Daruitu de societ.	1
374	Jahresbericht des Vereins für sieb. Landeskunde für das Vereins-jahr 1864—5.	de Reuniun. resp.	1
375	Jahresbericht des Vereins für sieb. Landeskunde für das Vereins-jahr 1865—6.	"	1
376	Archiv des Vereins für siebenb. Landeskunde. Neue Folge. 6. Bd. III. Heft. Kronstadt 1865.	"	1
377	Archiv des Vereins für siebenb. Landeskunde. 7. Bd. I. u. II. Heft.	"	1
378	Meyers Lexicon, inse numai 73 de fascicule.	De veduva rem. de not. fostu in Sa- liste Dim. Marcu.	

Nr. 137.

**Marita si preavenerata Adunare gener. a Asociatiunei trans. rom.
pentru cultur'a poporului romanu!**

Excelenti, Ilustri, pre onorati si multu stimati
Confrati!

Pre lunga orarile cele mai devotate pentru prosperitatea Asociatiunei romane etc., a acestei instituii providentiale, mi ieau onóre mai antaiu a mi face urarile: Eterna se fia viuéti'a

*) Esempulare.

acestei Reuniuni! Manuitórie se fia rezultatele ei pentru cultur'a poporului romanu!

Binevoiti acum a luá in considerare rogarea mea cea umilita cuprinsa in urmatóriile:

Radímatu pe Şlu 2 din statutele maritei Asociatiunei etc., care suna: „Scopulu Asociatiunei e inaintarea literaturii rom. si cultur'a poporului romanu in deosebite ramuri prin studiu etc. si cu deosebire pe Şlu 23 p. c) in cuvintele: „Ea (Adunarea generale) designéza principiale conducátoria pentru inaintarea scopului Asociatiunei si administratiunea averei ei etc.;“ si aflandu in Şlu 38 si determinatiunea generale in cuvintele: „Inse banii si obiectele pretióse, cari suntu din partea fundatoriloru consantite careiva ramure speciale a literaturii si a culturii poporului romanu... se se administreze... potrivitv acelu scopu;“ condusu dreptu aceea de increderea deplina in acestu institutu filantropicu generosu si providentialu: m'am resolyatu cu tóta seriozitatea, ma in favórea cultivarii literaturii juridice romane si pentru cultur'a poporului romanu in ramulu acesta, si in latírea cunoscintieloru agronomice am si consantitu 1000 fr., una miie fr. m. a. pe lunga alte contribute dela confrati din afara, facute spre scopulu acesta.

Marita Asociatiune, pre stimatiloru! Nu voiu a scurtá timpul salutariloru discusiuni cu insirarea temeiuriloru si cu defaiarea motiveloru acestei consantíri, pentruca sum prea convinsu, ca unulu fiacare dintre stimatii membri ai acestei marite adunari le simtiesce impreuna, si nu va fi neci unulu, care se nu le aiba la anima.

Condusu de acésta convictiune, mi ieau onóre a descoperi numai conditiunile, pe lunga cari am fostu si sum resolyatu a face acésta contribuire; ele suntu urmatóriile:

1) Sperezu, ca marit'a Adunare generale a Asoc. in sensulu Şlui 2 si 23 p. c), si alu Şlui 38 din statute va consentí, cá capitalulu susu memoratu, cu cele care se voru mai midiu loci spre acestu scopu, se se administreze separatu pentru scopulu de a inaintá prin studiu (§. 2) cultur'a literaturii juridice romane, precum si de a latí cunoscintiele agronomice intre poporulu romanu.

2) Ca va binevoi a midiu loci emiterea unei provocari la contribuiri maritimóse pentru inaintarea acestui scopu si ramu de cultura si literatura, asecurandune, ca se va ingrigi pentru infintiarea unei academii romane de drepturi pentru inlesnirea inaintarii culturii in ramulu acestu atatu de necesariu! si

acésta, indatace contribuirile incurse voru poté acoperi spesele recerute, ori prin interesele capitaleloru consantite spre acestu scopu, ori prin sucurse anuali subscrise si secure.

3) S'ar incantá si s'ar indemná fórte multi la contribuii respective, candu ar binevoi a resolvi marit'a Asociatiune pentru institutele pedagogice romane in Sibiiu si Blasiu, cá unu presemnu de inceputu, celu pucinu cate 2—300 fr. m. a. pe anu din venitele presente ale Asociatiunei, cu scopu, cá se se adauga la obiectele pedagogice si cunosciinti'a agronomiei ratiolate, impreunanduse si in pracse cu misiunea oblegat'oria de toti invatiatorii scóleloru poporale, ceea ce ar progenerá unu progresu ecstinsu in cultur'a economiei rurale a poporului.

Suptu aceste presupuneri umilitu subscrifulu e gata a raspunde la provocarea (de sub p. 2) din partea Asociatiunei, cu tramiterea capitaleloru destinate spre aceste scopuri.

Deci cu t'ota reverinti'a rogu pe marit'a Adunare generale, cá se binevoiésca a luá in nalta consideratiune umilitele aceste descoperiri, deschidindune campulu emulatiunei, spre a ajunge catu mai curendu la scopu, prin un'a nobila si devotata resolutiune, care se genereze cele mai prospere si mai binecuventate rezultate in ramurile aceste de cultura si inca in celu mai aprópe viitoriu sub auspiciile maritei Asociatiuni! Se traiésca Adunarea generala! Se traiésca toti adoratorii santului ei scopu!

Alu maritei adunantie generale pentru totudeuna umilitu servu gata la orce servitia

Iacobu Muresianu,

Dir. si Redactore Gazetei Transilvaniei.

Brasiovu, 22. Aug. 1867.

R e l a t i u n e a

comisiunei esmisa din I. siedintia a adunarei generale a Asoc. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului rom. spre examinarea raportului secret. II. despre lucrarile si decisiunile comitetului Asoc. trans. in anulu 186⁶/₇.

Comisiunea esmisa purcediendu la implinirea misiunei sale din punctulu de vedere, cumca afacerea sa se restringe numai la recensarea lucrariloru comitet. Asoc., in catu se afla aceste conforme presciseloru statuteloru si corespundu concluseloru adunariloru generale tienute pana acumu, a luat la detaiata examinare susternutulu raportu dinpreuna cu protocólele siedin-

tieloru comitet. Asoc., si a ajunsu la rezultatulu doritu, adeca, ca tóte lucrarile si decisiunile comit. Asoc. corespundu in tóte si peste totu prescrijeloru din statutele Asoc. si suntu conforme si concluseru adunarei generale. — Deci pe bas'a acestui rezultatu alu esaminarei are onóre com. esmisa a propuue, ca raportulu secretariulu secundariu peste totu se se lie la cunosciintia.

De óre ce insa dupa cuprinsulu raportulu facutu despre siedinti'a comitetulu tienuta in 5. Martie a. c. comit. Asoc. supune conclusulu seu adusu prin §. 26 spre primire si aprobare adunarei generale presente, a aflu cu cale comis. esmisa a atinge in deosebi obiectulu acestui conclusu si anume prin §. 26 in urm'a incunosciintiarei cassariulu Asoc., cumca dela banc'a ipotecaria nu se mai potu capata asemnatiuni ipotecarie, comit. Asoc. in interesulu crescerei si sporirei fondulu Asociatiunei s'a aflu motivatu a decide, ca banii disponibili ai Asociatiunei se se eloceze in obligatiuni urb. de desdaunarea pamentulu, modificanduse in acestu intielesu si conclusulu comit. din 5. Dec. 1865 §. 80, in poterea caruia se decide, ca banii Asoc. din punctulu de vedere alu securitatii se se eloceze numai in asemnatiuni de ale bancei ipotecarie.

Comisiunea esmisa are onóre a aduce conclusulu acesta alu on. comitetu in deosebi la placut'a cunosciintia a adunarei generale spre primire cu acea observare, cumca dupa cuprinsulu mai departe alu acestui conclusu, incatu candu on. adunare gen. presenta n'aru afla cu cale a aproba numitul conclusu, Es. Sa D. presiedinte alu Asoc. s'a declarat a luá asuprasi resp. obligatiuni si a recompensa Asociatiunei in bani gata suma cu care s'au procuratu acele.

In fine pe bas'a rezultatulu favoritoriu alu esaminarei a-faceriloru comitetulu Asoc. isi ie voia comisiunea esmisa a face propunerea, ca se binevoiasca onor. adunare gen. asi esprime vi'a sa recunosciintia catra intregulu comitetu alu Asociatiunei si in deosebi catra presidiulu si secretariulu secundariu alu comitetulu.

Clusiu, 27. Augustu 1867.

Gregoriu Mihali,
presied. com.

Petru Nemesiu,
referinte.

Raportulu comisiei bugetarie in privinta proiectului de bugetu pe an. 186⁷/₈.

Prea onorate comitetu!

Fiindu subscrisii prin conclusulu prea onor. comitetu din siedinti'a tienuta in 7. Maiu an. 1867 §. 39 insarcinati cu prelucrarea bugetului Asociatiunei trans. pentru inaintarea culturai si literaturai poporului romanu pe an. venitoriu 186⁷/₈ amesuratu §. 26 din statute si punctu 23 alu concluseru adunantiei generale din a. 1865, au onóre a propune spre acestu scopu urmatoriulu proiectu de bugetu.

A. Venitulu pre an. 186⁷/₈.

In cass'a Asociatiunei se afla de tempu dupa aci alaturat'a comunicare a cassieriului din 11. Augustu 1867:

a) Bani gat'a in B. N. argintu si auru	1272 fr.	9 cr.
b) In asemnatiuni ipotecarie	18100 „	— „
c) In oblegatiuni de statu	7886 „	— „
	<u>Suma</u>	27258 fr. 9 cr.
d) Inainte de adunarea generala mai suntu de a se mai realisá interese dupa asemnatiuni ipotecarie in suma rotunda	482 „	— „
	<u>Cu totulu</u>	27740 fr. 9 cr.

Dupa §. 26 alu statuteloru are asociatiunea si dispune preste a $\frac{4}{5}$ parte din tacesele si din interesele fondului, deci:

ad) a. $\frac{4}{5}$ din bani gata suntu	1017 „	60 „
ad) b. Asemnatiunile ipotecarie aducu interese anuale 905 fr., din care $\frac{4}{5}$ parti facu	724 „	— „
ad) c. Oblegatiunile de statu aducu interese an. 394 fr. 30 cr., din care subtragenduse 7% pentru statu cu 27 fr. 60 cr., mai re-manu 366 fr. 70 cr. séu $\frac{4}{5}$	293 „	36 „
ad) d. Parte din 482 fr. face	385 „	60 „
	<u>Suma</u>	2420 fr. 56 cr.

B. Erogandele pe an. 186⁷/₈.

1. Remuneratiunea secretariului II.	200 fr.
2. Adjutu pentru unu juristu aplecatu ca scriitoriu la cancelaria	100 „
	<u>300 fr.</u>

	Transportu	300 fr.
3. Spesele curente ale cancelariei dinpreuna cu leaf'a secretariului		160 "
4. Patru stipendii de cate 100 fr. pentru 4 ascultatori de drepturi		400 "
5. Dóua stipendii de cate 400 fr. pentru ascultatori de pedagogia in institutele din Austria ori din Germania		800 "
6. Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu la politechnia in Viena		350 "
7. Dóua stipendii de cate 50 fr. pentru doi studiosi in unu gimnasiu		100 "
8. Dóua stipendii de cate 50 fr. pentru doi studiosi la scólele reali		100 "
9. Ajutoriu pentru unu sodalu, carele vrea sa se faca maiestru		100 "
10. Dóua ajutóre de cate 25 fr. pentru 2 invetiacei de meseria spre a se face calfe		50 "
11. Spese extraordinaria		60 "
	Suma	2420 fr.

In sperantia ca din tacese restante pe anii trecuti si a. 1867 voru mai intrá inca vreo 400—500 fr. se statoresce:

12. Un'a subventiune pentru foi'a „Archivului istorico-filologicu“ a R. D. can. T. Cipariu	200 fr.
13. Pentru tiparirea analeloru Asociatiunei a 15 fr. col'a si alte trebuintie tipografice	200 "

Sum'a erogandeloru de 2420 fr. resp. de 2840 fr. se afla justificata prin imprejurarea aceea imbucuratóre, ca Asociatiunea dispune amesuratu §. 26 din statute peste unu venitu anuale siguru de 2420 fr. 56 cr. resp. de 2820 fr. 56 cr. v. a.

Ce se atinge in specialu de positiunile B. 1, 2, 3, 11 si 13. — Erogatiunile acestea suntu dictate prin imperativ'a necesitate a manipulatiunei cancelariei, despre care s'a convinsu adunarea generala si in anii trecuti.

De órece scopulu Asociatiunei este inaintarea culturei si literaturei poporului romanu in genere:

— Asiá ajungerea acestui scopu se mediulocesse dupa puterile marginite ale Asociatiunei prin distribuirea stipendieloru si ajutóreloru pentru ascultatori de drepturi, pedagogia, la po-

litechnica, gimnasia si scóle reali, precum si pentru elevi in meserii, si póte sub positiunile 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Pentru subventiunarea fóiei „Archivulu ist. filologicu“ sub pos. 12 — vorbesce imprejurarea, ca Asociatiunea are a'si deslegá problem'a prescisa in §. 33 a statutelu, adeca a edá una fóie periodica, ce inasa pana acum din lips'a fondului destoinicu nu i a fostu cu putintia, si cà foia predisa prin esentia sa intr'o mesura insemnata contribue la inaintarea cultu- reii si literaturii nóstre.

Sabiiu, in 11. Augustu 1867.

Dr. Ioanu Nemesiu, Z. Boiu, Const. Stezariu,
membru comis. membru alu comis. buget. cap. in pens. si cass.

Comitetulu insarcinatu cu computarea voturilu date de adunarea Asociat. trans. pentru cultura poporulu si literaturii romane in 27. Aug. 1867 tienuta, au devenitu la urmatoriulu resultatu, care are onórea de alu substerne onoratei adunari cu tóta reverintia, si anume:

I. S'au alesu de oficialii Asociatiunei:

1) Secretariu primariu: D. Georgiu Baritiu cu 57 vot.
2) Secretariu alu doilea: D. Ioane Rusu, protopopu, cu 32 voturi, capetandu D. Visarionu Romanu 21, D. Zacharia Boiu 1, D. Dr. Borcea 1 si D. Ioanu Popescu, prof., 1.

3) Cassieru: D. capitanu Stezariu cu 54 voturi, cape- tandu Dr. Nemesiu 1.

4) Controloru: D. Ioanu Popescu, prof., cu 46 voturi facia cu Ioanu Brote, care a capetatu 4, Ioanu Popu 1, D. Nicolae Popea 1, Zacharia Boiu 1.

5) Archivariu si bibliotecariu: D. Nicolae Criste cu 52 voturi.

II. S'au alesu de membrii ordinari ai comitetulu insarci- natu cu conducerea trebiloru Asociatiunei urmatorii:

- 1) D. Paulu Dunca cu 49 voturi.
- 2) „ Dr. Ioanu Nemesiu cu 49 voturi.
- 3) „ Dr. Nicolae Stoianu cu 47 voturi.
- 4) „ Petru Manu cu 47 voturi.
- 5) „ Iacobu Bologna cu 46 voturi.
- 6) „ Nicolae Popea cu 43 voturi.
- 7) „ Ioanu Antonelli cu 42 voturi.
- 8) „ Zacharie Boiu cu 42 voturi.
- 9) „ Ioanu Rusu cu 41 voturi.

- 10) D. Ilie Macelariu cu 41 voturi.
- 11) „ Petru Rosca cu 40 voturi.
- 12) „ Grigorie Mihali cu 39 voturi, impartinduse cealalte voturi intre alti mai multi membrii dela 9 pana la 1.

III. Mai incolo s'au alesu de membrii suplenti ai comitetului urmatorii:

- 1) D. Nicolae Criste cu 38 voturi.
- 2) „ Sava Popoviciu Barceanu cu 36 voturi.
- 3) „ Ioanu Popescu, prof., cu 35 voturi.
- 4) „ Ioanu Popu, parochu Vizacnei, cu 35 voturi.
- 5) „ Dr. Racuciu cu 34 voturi.
- 6) „ Elia Vlassa, canon., cu 32 voturi, mai capetandu dela 1—15 si alti mai multi.

Datu ut supra in Clusiu.

Dr. Victoru Mihályi,
profes. cá secret.

Gregoriu Mihali,
presied. comis.

Publicarea*) baniloru incursi la fondulu Asociatiunei transilvane cá tacsă de membru ord. dela siedinti'a lunaria a Comitetului Asociat. tienuta in 14. Ianuariu a. c. pana la siedinti'a acelua din 4. Fauru a. c.

1) Dela D. oficialu silvanalu Ludovicu Radóne s'a püimitu cá tacsă de m. ord. pre an. cur. 186 ⁷ / ₈	5 fl.
2) Dela D. proprietariu si directoru de fabrica si secret. I. alu Asoc. tr. Georgiu Baritiu tacs'a de m. ord. pre anii 186 ⁶ / ₇ 186 ⁷ / ₈	10 „
3) Dela D. adm. prot. Ales. Cassianu cá tacsă pentru diplom'a de membru ord.	1 „
	Sum'a 16 fl.

Dela siedinti'a Comitetului tienuta in 4. Fauru a. c. pana la siedinti'a acelua din 3. Martiu a. c.

1) Dela D. parochu in Ol. San. Georgiu Simeónu Tanco tacs'a rest. de m. ord. pre anii 186 ² / ₃ 186 ⁵ / ₆	10 fl.
2) Domnulu Asesoriu la sedri'a comitatense in Clusiu Leon-tinu Popu tramise la fondulu Asociatiunei cá ofertu	20 „
3) Deadreptulu la cass'a Asoc. trans. a mai incursu:	
a) dela economii de oi din Talmacielu cá ofertu	20 „
b) dela Rev. D. parochu romano-cat. in Sighisiór'a Petru Decei cá tacsă de membru ord. nou pre an. c. 186 ⁷ / ₈	5 „
Sibiü in 3-Martiu 1868.	Sum'a 55 fl.

Secretariulu Asotiatuniē transilvane.

*) In Nr. „Transilvaniei“ 4 la publicarea baniloru incursi la Asoc. pre pag. 62 la D. Dr. Iac. Brendusianu se se indrepte in locu de 186⁶/₇ anulu cur. ad. 186⁷/₈.

Date statistice despre instructiunea publica in Romani'a.

Estragemu din „Buletinulu instructiunei publice“ urmatóarele date despre starea instructiunei publice si private in an. 1864-65. In Romani'a esista: 1988 scóle comunale cu 1988 de invatiatori si 61,977 elevi; scóle primarie de baeti 95 cu 300 invatiatori si 16,952 elevi; scóle primarie de fete 70, corpulu profesoralu 38 barbati si 178 femei, 6308 eleve; scóle secundarie de baeti 27 cu 281 profesori si 3043 elevi; scóle secundarie de fete 4 cu 26 profesori barbati si 8 prof. femei cu 354 eleve; 2 universitati cu 36 profesori si 209 studinti (in Bucuresci 22 profesori, 120 studinti, in Iasi 14 profesori si 89 studinti). Scóle private de baeti 33 cu 95 profesori si 1811 elevi; scóle private de fete 38 cu 72 profesori barbati si 59 prof. femei. Scóle confesionali de fete 7 cu 11 profesori barbati, 6 prof. femei si 409 elevi. Biblioteci centrali 2 cu 8 persóne administrative; cabinete de fisica si chemia 2 cu 6 persóne administr. Musee 3 (2 in Bucuresci, 1 in Iasi) cu 6 persóne administr. Gradini botanice 3 (1 in Bucuresci, 2 in Iasi) cu 6 persóne administrative. (Dupa Federatiunea.)

Din foile nepolitice ne mai venira in dilele din urma:

Archivu pentru filologia si istoria Nr. XII din 5 Februaru. Coprinsu: Din lucrarile societatei academice romane b) Specialia. In acestea dn. Cipariu se ocupa cu sistemele ddloru Greg. Lachovari si I. Marcu, dara mai multu cu neconsecentiele ddloru I. Eliadu si Gavr. Munteanu. — Archive si bibliotece, continuare totu interesanta cá si cea din Nr. XI. — Column'a traiana, fine. — Fastii romani, continuare din Nr. IX. — O pacalitura cu H., inse escusata frumosu, de si se putea escusa si mai frumosu. — Amestecate.

Din Convorbirile literare Nrii 21, 23 et 24 (22 ne venise mai nainte). La acésta fóia si anume la critic'a dlui T. Maiorescu titulata: „Dreptulu publicu alu Romaniloru si scól'a lui Barnutiú“ ne vomu re'ntórce in Nr. viitoriu cu atatu mai virtosu, cu catu ca cestionile date aci in discusiune publica trebue se intereseze pe intregulu publicu romanescu literatu.

Din Amvonu venití Nrii 3 et 4. coprindu patru predice, invetiaturi asupr'a omileticeí, cateva poesii pióse si nobilitatóre de inima. Miscelane. Publicare de dóua concursuri cu premiu, unulu de 4 galbini pentru cea mai buna predica pe dominec'a s. Rosalii, éra altulu totu de 4 galbini pentru cea mai buna predica la mortu cu ertatiuni.

Din Familia avemu pana la Nr. 6. Ea este cá si pana acum eminentu beletristica. Intre ilustratiuni observamu pe A. Tr. Laurianu, prof. Simionu Balintu, Michailu Cogalniceanu, nemeriti binisioru.

Magazinulu pedagogicu din tom. II. fasciór'a 2 pe Februaru, continua despre Catechese. Computulu in scól'a populara. Istori'a in scól'a populara. Varietati.

A esitu si promis'a fóia pedagogica a ministeriului ungurescu tradusa si in romanese. Noi inca nu o amu vediutu, „Federatiunea“ inse ne asigura, ca aceeasi ar fi tradusa prea reu, totusi pana acum o aru fi cerutu la 1800 cititori romani, ceea ce se póte esplica din impregiurarea, ca acea fóia se da gratis docentiloru.

„Gazetta spitaleloru“ Nr. 2 din 14. Febr. inca ne sta dinainte. Articuli: Despre societatea medico-chirurgicale. — Tifusulu din temnit'a capitalei. — Tuberculos'a, II. anatomia patologica. -- Veterinariulu Colben asupr'a congresului alu 3-lea internationalu de veterinari tinutu la Zürich in 1867. — Consideratiuni despre Hystagmus de dr. Kughel. — Siedinti'a din 12/24 Dec. a Societatii medico-chirurgicale tinuta sub presiedinti'a lui dr. Davila de 22 medici din capital'a Romaniei.

Acésta fóia ar fi catu se póte de interesanta, déca in unii articuli ar avea o limba mai ingrigita, si déca erorii ortografici de mana cu cei tipografici n'aru sta se te orbéscă. In 17 linióre 19 erori! Pensem, pensem ddloru corectori si tipografi! —

In fine din Buletinulu instructiunei publice pe an. II. inca veni fasciór'a 4a pe Sept. — Dec. 1867. Ne vomu re'ntórce si la acesta in Nr. viit.

In Bucuresci au esítu:

Notiuni de hygiēna publica si privata, opu destinatu pentru clas'a III. primaria, adica cum se dícea mai de multu, unu feliu de catechismu ce te invétia cum se'ti pastredí sanetatea. In alte tieri asemenea carti se introducu cá invetiamentu obligatoriu in anumite clase. Ar fi timpulu cá se cugetamu si noi la asia ceva si se nu uitamu, ca conservarea vietiei si a sanetatiei omului, a familiiloru, a natiunei intregi este o datorintia nu numai personala, ci totuodata si publica, nationala, patriotica.

Din **Dictionarlulu magiaru-romanescu** compusu de Georgie Baritiu s'au tiparitu pana acum 5 cóle 8° mare, litere garmondu. Tiparirea lui merge nainte. Acésta carte e destinata a fi de ajutoriu mai alesu acelei tinerimi prea numeróse, care in lips'a de scóle romanesci in tienuturile pe unde se afla este adesea condamnata a invetia sciintie in limb'a magiara, fara cá se o pricepa de locu, din care cauza perdu ani intregi fara rezultate. Totu asemenea ea va indemana mai alesu pe acci dd. functionari, caroru terminologi'a cea nóua magiara n'are de unde se le fia cunoscuta.

Dictionariulu de marime intre 35—40. cóle tiparite si cu unu adaosu de ortografia costa pe calea abonamentului 3 fr. 20 cr. v. a., éra dupa esírea lui va trece la librarii, care 'lu voru da multu mai scumpu. Abonamentulu se face la auctoriulu aici in Brasiovu. (Ne vomu re'ntórce si la acésta carte).